ТРЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" – ГР. ПЕТРИЧ

ул. „България" №30, тел: 0745/61304, www.gd03.org, *e-mail*: info-104007@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ: .....

Снежана Митова
Директор на III ОУ „Гоце Делчев"
гр. Петрич, обл. Благоевград

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

при Трето основно училище „ Гоце Делчев ",
гр. Петрич, обл. Благоевград

Етичният кодекс е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 13/ 01.09.2026 г.,
съгласуван е с Обществения съвет, Протокол № 7/ 09.09.2026 г.

Утвърден със заповед № РД-10-712/10.09.2026 г.

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел за по-добро образование.

В Трето ОУ „Гоце Делчев“, гр. Петрич се забраняват действия, свързани със:
1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;
2. осъществяването на политическа и партийна дейност;
3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

Етичният кодекс на III ОУ „Гоце Делчев “, гр. Петрич е разработен от директора на училището и комисия от педагогически специалисти към училището.

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в образователно-възпитателния процес и има за цел:

1 Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.

2. Да укрепи авторитета на учителите и обществото доверие към училището, като институция.

3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в образователно-възпитателния процес.

4. Да насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

5. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Обслужването на обществените интереси предполага действията на работещите в III ОУ „ Гоце Делчев “, гр. Петрич, да се възприемат с доверие и уважение в обществото. В тази връзка от всеки служител се очаква да демонстрира професионализъм, да се отнася с уважение към гражданите, представителите на всички държавни органи и на други юридически лица, както и към останалите преподаватели и ученици на училището.

1.2. Задължение на всеки служител от III ОУ „Гоце Делчев “, гр. Петрич, е да се запознае с настоящите правила, при необходимост да търси от прекия си ръководител разяснения и да ги спазва в своята служебна дейност.

1.3. Преките ръководители имат задължението да запознават и всички новопостъпили

служители в ръководеното от тях звено с настоящите правила.

1.4. Всяко поведение извън тези правила, което влияе негативно на работата на служителя или преподавателя, на изпълнението на неговите служебни задължения или подронва авторитета на III ОУ „Гоце Делчев “, гр. Петрич, се наказва със съответна подходяща санкция, а когато представлява нарушение на разпоредбите на Кодекса на труда се санкционира с дисциплинарно наказание по съответния ред.

ГЛАВА I

I. ОБХВАТ НА КОДЕКСА

1. Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в III ОУ „Гоце Делчев“, гр. Петрич, съобразно Закона за предучилищното и училищно образование и се отнася до:

- Отношенията между педагогически специалисти и ученици;
- Отношенията между педагогически специалисти и непедагогически персонал;
- Отношенията между педагогическите специалисти;
- Отношенията между работещите в училището и родителите;
- Права и задължения на педагогическите специалисти, определени със ЗПУО и Етичния кодекс за работа с деца.

II. ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

1. Етичният кодекс има за цел да:

- Определи етичните стандарти за професионална дейност на педагогическите специалисти ;
- Развива култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;
- Подпомогне приобщаването на педагогическите специалисти към процеса на изграждане на обща европейска култура;
- Повиши общественото доверие към учителите.

III. ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА В РАБОТАТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ.

1. Педагогическият специалист изпълнява служебните си задължения при спазване на Конституцията и ЗПУО.

2. Педагогическият специалист съобразява законността на действията си.

ГЛАВА II

I. ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО

1. Учителят изпълнява своите задължения в услуга на учениците.

2. Учителят дава личен пример с поведението си.

3. При изпълнение на професионалните си задължения педагогическият специалист търси подкрепата на родителите, Отдел „Закрила на детето", Дирекция „Социално подпомагане", Детска педагогическа стая и училищния екип за подкрепа на личностното развитие.

4. Педагогическите специалисти сътрудничат с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазват професионална независимост.

5. Учителят спазва стриктно своите задължения, определени в педагогическата дейност на училището и Правилника за вътрешния трудов ред, като носи отговорност за своите действия и бездействия.

6. Учителят не злоупотребява с правомощията си.

7. Учителят поддържа външен вид, който не уронва престижа на училището.

8. Учителят не трябва да употребява алкохол или упойващи вещества, които могат да повлияят при изпълнение на задълженията му.

9. Основното задължение на учителя е да осигури качествено знание и възможност за най-пълна изява и развитие на потенциала у всеки ученик.

10. Задължение на учителя е да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, индивидуален подход и уважение към учениците и да създава условия на конкурентност между учениците.

11. Задължение на учителя е да въвежда модерните форми на обучение, да преподава, според новите тенденции в съвременното познание и да повишава своята квалификация.

12. Задължение на учителя е също да поддържа постоянния контакт между членовете на училищната общност на основата на най-пълна информираност.

13. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

14. Учителят има решаваща роля за формирането на достойни личности и достойни граждани на обществото, основано на демократичните ценности в България.

15. Чрез обучение и морално възпитание учителят подготвя учениците за бъдещата им активност в гражданското общество.

II. ОТНОШЕНИЕ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

1. Учителят и непедагогическият персонал защитават правата на колеги и ученици.

2. Учителят не уронва достойнството на обкръжаващите го.

3. Учителят запазва училищна тайна и особености в семействата на учениците.

4. Учителят не изнася информация, която би намалила училищния имидж.

5. Учителят зачита вярванията и начина на живот на другите вероизповедания, съвместени в правовата държава.

6. Учителят не допуска дискриминация, основана на пол, раса, език, религия, убеждения, мнения, национален или социален произход.

III. ПОВЕДЕНИЕ, НЕДОПУСКАЩО ПРОЯВИ НА КОРУПЦИЯ

1. Учителят не се възползва от правомощията си с цел лично облагодетелстване или друга користна цел.

2. Когато станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, учителят уведомява директора за това.

3. Учителят не допуска да бъде поставен във финансова и друга зависимост от отделни лица, които могат да повлияят на обективното оценяване на знанията на учениците.

IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИ

1. Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последствията от тях.

2. Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

3. Директорът проявява отговорност към подчинените си, подпомага професионалното им развитие, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.

4. Учителят изпълнява коректно и добросъвестно заповеди и задължения, съответстващи на закона.

5. Учителят с действията и поведението си НЕ уронва авторитета и достойнството на своите колеги и ръководството на училището.

6. Учителят дава точен и обективен отчет пред директора за изпълнение на служебните задачи.

7. Между учителите НЕ се допускат никакви форми на дискриминация.

8. Учителят НЕ прави изказвания и призиви към колегите си за участие в мероприятия, нарушаващи обществения ред.

V. УЧИТЕЛЯТ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

1. Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.

2. Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може

да се разгласява пред трети лица освен по предвидения от ЗЗЛД ред.

3. Учителят спазва нормативните изисквания за достъп до информация като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация.

4. НЕ се вписват неверни данни в документи издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

VI. УЧЕНИЦИТЕ

1. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.

2. Личната отговорност на ученика означава:

- Да се учи колкото може по-добре;
- По време на учебните часове мястото на ученика е в клас;
- Да не решава конфликтите в училище с агресия;
- Да спазва правилника за поведение в училище;
- Да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
- Да уважава различните мнения;
- Да оказва помощ на нуждаещите се;
- Да изисква информация по всички интересуващи го въпроси.

3. Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.

4. Право на ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.

5. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

6. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:

- Да не употребяват нецензурни изрази;
- Да не сплетничат един за друг;
- Да не оказват кибертормоз върху свои съученици.

VII. РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си, за да се утвърди трайно авторитетът на училището.

2. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;

- да следи и насърчава неговите успехи;
- да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
- съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

3. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

4. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

5. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

6. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

7. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

8. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача - да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

VIII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ

1. Те са определени с чл. 219 и 220 от ЗПУО.

Учителят има право да:

- членува в професионални организации и да взема участие в работата на регионалните и националните им органи;
- дава мнения и да прави предложения по дейността на училището до административните органи в системата на училищното и предучилищното образование;
- получава информация за възможностите за повишаване на професионалната си квалификация от директора на училището, от регионалното управление на образованието и от Министерството на образованието и науката;
- избира учебници и учебни помагала след оценка за тяхното практическо прилагане за съответния учебен предмет от съответната образователна степен или етап.

2. Учителят има право на работна среда, позволяваща пълна изява на способностите му и свободна от всякакви форми на насилие и дискриминация.

3. Учителят има право на подкрепа от всички институции.

4. Учителят е длъжен да:

- изпълнява задълженията си, определени в Кодекса на труда, в нормативните актове в системата на училищното и предучилищното образование и в длъжностната характеристика;
- изпълнява нормата за задължителна преподавателска работа, определена с

наредба на министъра на образованието и науката;

- изпълнява решенията на педагогическия съвет, както и препоръките на директора, контролните органи на РУО и на Министерството на образованието и науката;

- опазва живота и здравето на учениците и децата по време на образователно-възпитателния процес и на други дейности, организирани от него или от училището.

- повишава професионалната си квалификация.

5. Учителят не може да нарушава правата на учениците, да унижава личното им достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху тях.

6. На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

IX. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на работещите в училището.

2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения

3. Чрез спазване на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки учител и работещ в училището се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на III ОУ „ Гоце Делчев“, гр. Петрич.

4.Педагогическите специалисти и непедагогическия персонал на III ОУ „Гоце Делчев“, гр. Петрич, са запознати със закона за защита на личните данни.

Целта на кодекса за защита на личните данни е създаване на баланс между интересите на лицата и интересите на администраторите в рамките на закона за адекватни мерки за защита на данните. Използването на личните данни за исторически, статистически и научни цели се извършва след превръщането им в анонимни и уведомяване на Комисията за защита на данните.

В случаите, когато обработването на лични данни се извършва единствено от целите на журналистическата дейност, литературно или художествено изразяване, то е допустимо само доколкото се нарушава правото на личен живот на физическото лице - субект на данни.

Физическото лице следва да бъде информирано от администратора преди обработването на специални категории лични данни, с оглед изразяване от негова страна на свободно и недвусмислено изрично съгласие.

Глава III

I. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

1. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Етична комисия.

2.Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.

3. Етичната комисия разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

4. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

5. Етичната комисия разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в срок 14 работни дни от постъпването им.

6. При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага санкции.

7. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ от предложение на санкции.

8. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред педагогическия съвет на училището.

9. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на педагогическите специалисти и служителите в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните разпоредби;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица;
- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

10.Наблюдението и докладването на посочените нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване – от педагогически специалисти и непедагогически персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

11. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират в книгата за входяща кореспонденция.

12. Регистрираните сигнали се разглеждат от Етичната комисия в училището, назначена със заповед на директора и в състав от представители на педагогическите специалисти.

13. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

14. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

15. Комисията взема решения с явно гласуване и със съгласието на повече от половината членове.

16. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

17. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

18. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

19. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

20. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

21. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

Глава IV

I. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

1. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

- Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, в което е назначен, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.
- Когато служителят се съмнява, дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

2 . Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични, или на семейството си интереси.

3. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

4. Служителят не трябва допуска възможност друг колега да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- **1.** Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Училищна комисият по етика за спазване на Етичния кодекс в състав:

Председател: Ваня Стоименова – старши учител по АЕ в НЕ

И ЧЛЕНОВЕ:

1. **Тодор Лучков – педагогически съветник**
2. **Лина Попова – старши учител по КМ и ИТ**
3. **Невяна Уунова – старши учител в НЕ**
4. **Мария Тушинова – старши учител в ЦОУД**

- 2. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за дейността на училището.
- 3. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.
- 4. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

С настоящия Етичен кодекс са запознати всички членове на колектива на заседание на ПС, проведено на **01.09.2026 г.**